

Aanwijzingsbesluit cameratoezicht 2025

DE BURGEMEESTER VAN ENSCHEDE

Overwegende:

Dat op grond van artikel 151c Gemeentewet en artikel 2:77 Algemene plaatselijke verordening gemeente Enschede 2009 (APV) in het belang van de handhaving van de openbare orde voor een bepaalde duur camera's kunnen worden ingezet ten behoeve van het toezicht op openbare plaatsen en andere plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn;

Dat in de binnenstad van Enschede vanaf 2007 cameratoezicht is ingesteld; Dat de raad op 22 juni 2015 heeft besloten tot doorontwikkeling en vernieuwing van het cameratoezicht, waarbij is overwogen dat de inzet van het cameratoezicht zich richt op de volgende doelen: effectiever handhaven van de openbare orde en uitoefenen van toezicht daarop, preventie van criminaliteit en overlast, vergroten van het veiligheidsgevoel van bewoners/ bezoekers en ondernemers en crowd-management; Dat er gedurende de afgelopen jaren een verschuiving heeft plaatsgevonden van inzet puur ter bestrijding van de overlast in uitgaans-/horecagebieden naar een bredere inzet mede ten behoeve van de andere genoemde doelen;

Dat laatstelijk bij besluit van 19 januari 2022 voor de periode tot 27 januari 2027 een aaneengesloten gebied bestaande uit de binnenstad van Enschede, de Performance Factory (in de wijk De Bothoven) en City Zuid/West (Van Heekplein en omgeving) is aangewezen als gebied waarbinnen dit cameratoezicht plaatsvindt;

Dat er aanleiding bestaat om dit cameratoezichtsgebied uit te breiden met het gebied rondom het Boerenkerkhof aan de Deurningerstraat;

Dat onderstaand eerst wordt beschreven waarom bij besluit van 19 januari 2022 cameratoezicht is ingesteld in het daarbij aangewezen gebied en vervolgens wordt ingegaan op de noodzaak tot uitbreiding van dit gebied met het gebied Boerenkerkhof en omgeving;

Dat bij besluit van 19 januari 2022 om de volgende redenen de betreffende gebieden (aaneengesloten) zijn aangewezen als cameratoezichtsgebied:

Binnenstad

- Cameratoezicht is ingesteld in het belang van de handhaving van de openbare orde;
- Het richt zich op de volgende doelen:
 - Effectiever handhaven van de openbare orde en uitoefenen van toezicht daarop;
 - Preventie van criminaliteit en overlast;
 - Vergroten van het veiligheidsgevoel van bewoners/bezoekers en ondernemers;
 - Crowd-management;
- De afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden van inzet puur ter bestrijding van de overlast in uitgaans-/horecagebieden naar een bredere inzet ten behoeve van overlast op het Wilminkplein;
- Observanten doen in het binnenstadsgebied waar cameratoezicht is ingesteld jaarlijks tientallen waarnemingen van o.a. drugs dealen/gebruiken, opstootjes, vechtpartijen, mishandelingen en hinderlijk/intimiderend gedrag;
- Beelden worden deels live uitgekeken; met realtime camerabeelden heeft de politie direct zicht op een situatie en kan zij sneller en adequater reageren;
- Het draagvlak onder ondernemers en bewoners van de binnenstad is erg groot;

Performance Factory in de wijk De Bothoven

- In de binnenstad/centrum aanwezige overlast (intimiderend en hinderlijk gedrag waaronder het lastigvallen van personen in de vorm van nafluiten, aanspreken en het maken van seksueel getinte opmerkingen, drugs dealen, drugs- en drankgebruik en geluidsoverlast, groepsvorming bij de doorgang van gebouwen, vechtpartijen en gebruik van wapens) is verminderd door strenger handhavend optreden, met name de inzet van diverse bestuurlijke maatregelen en van meer handhavingcapaciteit vanaf juli 2020;
- Er is een waterbedeffect te zien, waarbij de bovengenoemde overlast zich verplaatst van de binnenstad/centrum, waar al cameratoezicht is ingesteld, naar het gebied rondom de Performance

Factory in de wijk De Bothoven. In dit gebied treft de politie steeds vaker grotere groepen aan, bestaande uit zowel bekende overlastplegers uit het centrum als nieuwe aanwas, waaronder ook jeugdigen. Deze personen/groepen veroorzaken nu in dit gebied overlast, zoals geluidsoverlast en het gebruiken van en dealen in drugs. Naast door de politie opgelegde boetes en waarnemingen zijn er meldingen van ondernemers, burgers en omwonenden die steeds meer overlast ondervinden van de personen en groepen bij de Performance Factory. Er is sprake van een toename van onveiligheidsgevoelens. De politie heeft daarom verzocht om in dit gebied cameratoezicht in te stellen;

City Zuid/West (Van Heekplein en omgeving)

- In de bestaande aangewezen gebieden (binnenstad, Performance Factory) zijn meerdere vaste camera's op diverse locaties aanwezig. Uit informatie van de politie komt naar voren dat overlastplegers vaak zogenaamde 'blinde vlekken' opzoeken die (net) niet binnen het bereik van deze camera's en van het cameratoezichtsgebied vallen, waardoor het cameratoezicht van de vaste camera's wordt vermeden;
- Verder blijkt uit informatie van de politie dat gerichte handhavingsacties op hotspots van overlast tot gevolg hebben dat de doelgroep van deze handhavingsacties zich verplaatst naar andere locaties in de binnenstad (waterbedeffect), waarbij ook deze nieuwe locaties vaak (net) niet binnen het bereik van de camera's of van het aangewezen cameratoezichtsgebied vallen;
- Het centrum van Enschede in het gedeelte City Zuid/West (Van Heekplein en omgeving) heeft blijkens informatie van de politie daarnaast te maken met delicten als zakkenrollerij, fietsendiefstal en met overlast van daklozen. Deze locaties vallen nu niet onder het cameratoezichtsgebied en vormen blinde vlekken;
- Daarnaast vinden regelmatig evenementen plaats en is er een forse toename van demonstraties te zien in de afgelopen twee jaar, vooral in het centrum van Enschede. Dit heeft ook geleid tot openbare ordeproblematiek (rellen, vernielingen, illegaal vuurwerk) bij onder andere de Langestraat, de Raadhuisstraat en het Van Heekplein, gelegen buiten het huidige cameratoezichtsgebied. Het zichtbaar aanwezig zijn van politie heeft bij demonstraties en manifestaties voordelen maar kan soms ook escalerende effecten hebben. In het kader van monitoring en gefaseerde inzet kan het wenselijk zijn om bij evenementen en demonstraties tijdelijk gebruik te kunnen maken van een mobiele camera. De politie geeft aan dat tijdens demonstraties op 24 januari 2021 en 21 november 2021 het gebruik van cameratoezicht werd gemist en verzoekt daarom om verruiming van het cameratoezichtsgebied met het gebied City Zuid/West (Van Heekplein en omgeving);
- Het cameratoezichtsgebied wordt daarom uitgebreid met het gebied City Zuid/West (Van Heekplein en omgeving);

Dat de redenen voor het bestaande cameratoezicht in dit gebied onverminderd aanwezig zijn;

Dat de volgende redenen bestaan voor uitbreiding van het cameratoezicht naar het gebied Boerenkerkhof en omgeving:

- Zowel de gemeente als de politie ontvangen dagelijks overlastmeldingen over het Boerenkerkhof, uiteenlopend van intimiderend gedrag, verdachte transacties tot aan de toename van vervuiling van de omgeving. Deze meldingen worden gedaan door omwonenden, voorbijgangers en het personeel van de naastgelegen basisschool. Er is sprake van structurele overlast op deze locatie, veroorzaakt door de dagelijkse aanwezigheid van personen. De harde kern van deze groep bestaat uit leden van de Noorderhagengroep. Zij zorgen al jarenlang voor overlast, criminaliteit en een gevoel van onveiligheid in het centrum van Enschede. Deze groep was voornamelijk aanwezig in de binnenstad van Enschede, maar als gevolg van de getroffen maatregelen door de politie en de gemeente Enschede hebben zij zich verplaatst naar het Boerenkerkhof (waterbedeffect). Zij houden zich met name bezig met drugshandel en schuwen niet om geweld te gebruiken. Rondom de groep hangen regelmatig jonge (minderjarige) meisjes die door de betrokkenen gebruikt worden bij hun werkzaamheden. Zorgelijk is dat deze activiteiten plaatsvinden in het zicht van een nabijgelegen basisschool. Gezien de aard en locatie wordt dit als een ernstige aantasting van het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid van de wijk beschouwd. Naast voornoemde overlastmeldingen hebben er het afgelopen half jaar ook veel geweldsdelicten plaatsgevonden op het Boerenkerkhof. Tevens zijn er het afgelopen halfjaar steekwapens aangetroffen bij personen die zich ophielden op het Boerenkerkhof;
- De overlast en strafbare gedragingen worden met enige regelmaat waargenomen door politieagenten en door de buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente. Echter zijn de overlast en de strafbare gedragingen niet altijd goed waarneembaar, omdat de groep meestal uit elkaar gaat op het moment dat de politie/ handhaving arriveert;
- Cameratoezicht vormt een goede aanvulling op de inmiddels geïntensiveerde surveillance. Naast de preventieve werking kan met cameratoezicht effectiever worden opgetreden als de situatie daarom vraagt. De ervaring leert dat cameratoezicht een belangrijk hulpmiddel (zowel preventief

- als repressief) is voor handhaving van de openbare orde en veiligheid op overlastlocaties om zo de veiligheid te kunnen waarborgen;
- Andere maatregelen hebben geen zichtbare verbetering opleveren of zijn niet mogelijk. Ondanks geïntensiveerd toezicht en handhaving door de politie en de gemeente is er geen zichtbare verbetering ontstaan met betrekking tot de leefbaarheid op het Boerenkerkhof. Het is de politie bekend dat de drugsdealers een aanzuigende werking hebben op drugsgebruikers, waarvan een deel dak- en thuisloos is. Er is er daarom voor gekozen om de winternachttopvang een maand eerder te openen om hen onderdak en zorg te bieden. Dit heeft echter niet geresulteerd in een zichtbare afname van de overlast op het Boerenkerkhof. Door de inrichting van het Boerenkerkhof is het niet mogelijk om andere maatregelen te treffen om de overlast terug te dringen, met name aanpassingen aan de fysieke ruimte zijn niet mogelijk;
 - Gezien het voorgaande is cameratoezicht ter handhaving van de openbare orde noodzakelijk. Het past binnen het geheel van maatregelen die door de gemeente en de politie in samenwerking worden genomen ten behoeve van een veilige binnenstad;
 - Het cameratoezichtsgebied wordt daarom uitgebreid met het gebied Boerenkerkhof en omgeving;

Dat cameratoezicht in deze gebieden (aangewezen als aaneengesloten gebied) een nuttig en noodzakelijk instrument is, zowel in preventief als in repressief opzicht, en een positieve bijdrage levert aan het vergroten van de veiligheid; openbare ordeverstoringen/overlast, vandalisme en geweldsmisdrijven kunnen door cameratoezicht worden voorkomen of verminderd, onveiligheidsgevoelens worden teruggedrongen en toezicht en handhaving kunnen effectiever worden uitgevoerd; Dat de politie aangeeft dat cameratoezicht een belangrijk hulpmiddel en essentieel instrument is voor de handhaving van openbare orde en veiligheid, waarbij camera's een effectief en efficiënt middel zijn voor het snel inschatten van situaties en het voorkomen van verdere escalaties; het past binnen het geheel van maatregelen die door de gemeente en de politie in samenwerking worden genomen ten behoeve van een veilige binnenstad;

Dat het gezien het voorgaande in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is om een nieuw en ruimer gebied voor cameratoezicht aan te wijzen, waarin het Boerenkerkhof is opgenomen;

Dat het cameratoezicht in dit gebied voldoet aan de eisen die artikel 151c van de Gemeentewet daaraan stelt;

Dat dit besluit dient ter vervanging van het Aanwijzingsbesluit van 19 januari 2022, dat gelijktijdig wordt ingetrokken;

Dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel zijn in relatie tot het doel van het instellen van cameratoezicht; dat voor de duur van deze gebiedsaanwijzing is aangesloten bij de nog resterende geldigheidsduur van het (in te trekken) aanwijzingsbesluit van 19 januari 2022 (tot 27 januari 2027);

Dat overleg met de Officier van Justitie heeft plaatsgevonden;

Gelet op artikel 151c Gemeentewet, artikel 2:77 Algemene plaatselijke verordening gemeente Enschede 2009 en de Wet politiegegevens;

BESLUIT

Vast te stellen het Aanwijzingsbesluit cameratoezicht 2025:

Artikel 1

Binnen het gebied dat wordt omsloten door de Ripperdastraat, Ariënsplein, De Ruyterlaan, Hengelosestraat, Deurningerstraat, Doctor Benthemstraat, H.B. Blijdensteinlaan, Willem Brakmanstraat, Molenstraat, Oldenzaalsestraat, de spoorlijn, Kremersmaten, Hoge Bothofstraat, Oldenzaalsestraat, Mooienhof, Ledeboerstraat, Kuipersdijk, Beltstraat, Koningstraat en Haaksbergerstraat, met inbegrip van voornoemde straten en de spoorlijn voor zover aangrenzend aan dit gebied en zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende en daarvan onderdeel uitmakende kaart (bijlage 1) worden camera's ingezet ten behoeve van het toezicht op de daarin gelegen openbare plaatsen en andere voor een ieder toegankelijke plaatsen.

Artikel 2

Het Aanwijzingsbesluit cameratoezicht 2022 (Gemeentebblad nr. 2022-27671 d.d. 19 januari 2022) wordt ingetrokken.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in het elektronische Gemeenteblad en geldt tot 27 januari 2027.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Aanwijzingsbesluit cameratoezicht 2025.

Aldus vastgesteld op 15 oktober 2025.

Burgemeester van Enschede

R.W. Bleker

Bezwaar

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking een bezwaarschrift indienen bij de Commissie Bezwaarschriften, Postbus 20, 7500 AA Enschede. Te laat ingediende bezwaarschriften kunnen in beginsel niet in behandeling worden genomen.

Een bezwaarschrift moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten: naam en adres van de indiener, de datum van het bezwaarschrift, een omschrijving van het besluit waar het bezwaar tegen is gericht, de reden waarom bezwaar wordt ingediend, handtekening en zo mogelijk een kopie van dit besluit.

Indien een bezwaarschrift is ingediend kan bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel (afdeling Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE) een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. Meer informatie is te vinden op www.enschede.nl onder de zoekterm "Bezwaarschrift".

Bijlage kaart gebied cameratoezicht

